

Тазкия дарслари (148-дарс). Мусулмонни сўкиш фосиқликдир

ТАЗКИЯ
148-ДАРС

Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф роҳимаҳуллоҳнинг «Тасаввуф ҳақида тасаввур», «Рухий тарбия» 1-2-3-жузи ва «Хислатли ҳикматлар шарҳи» 1-2-3-4-5-жузи китоблари асосида бериб борилади. Мавзуларнинг тўлиқ матни билан танишиш учун китобнинг ўзига мурожаат этиш тавсия этилади.

17:00 / 07.08.2021 3594

Ҳар бир мўмин-мусулмон банда эҳтиёт бўлиши лозим бўлган қалб хасталикларидан бири фосиқликдир.

«Фисқ» сўзи луғатда қобиқни тешиб чиқиш маъносини англатади.

Шаръий истилоҳда эса Аллоҳ таолонинг тоатидан чиқиб, маъсиятларни яширмай, уялмасдан, очиқ-ойдин қиладиган одамга «фосиқ» дейилади.

Одатда «фосиқ» деб гуноҳ ишларни қилган мусулмонларга айтилади. «Фисқ» сўзи уламолар истилоҳида гуноҳи кабира қилиб ёки кичик гуноҳларда бардавом бўлиб, Аллоҳнинг наҳйи қилган нарсаларидан чиқишни англатади.

Қуръони Каримда эса мавзуга қараб, кофир ва мунофиқлар ҳам баъзан «фосиқ» дейилади.

Аллоҳ таоло Сажда сурасида марҳамат қилади:

?????? ????? ????????? ????? ????? ????????? ????? ?????????????
?????? ????????? ????????? ????????????? ????????????????? ????????? ??????????
???????????? ????????? ????????? ????????????? ?????????????????

???????? ?????????? ?????????? ?????????????????? ?????????? ?????????? ?????????? ???
????????????? ?????????? ?????????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????
????????? ?????????? ?????? ???????????????????

«Ахир, мўмин бўлган одам фосиқ бўлган одам каби бўлурми?! Тенг бўлмаслар. Аммо иймон келтириб, солиҳ амалларни қилганларга, албатта, уларга қилиб ўтган амаллари учун зиёфат ўлароқ, жаннатул маъво бор. Аммо фосиқлик қилганлар эса, бас, уларнинг жойлари оловдир. Ҳар сафар ундан чиқмоқни ирода қилсалар, унга қайтарилурлар ва уларга: «Ўзингиз ёлғонга чиқарган оловнинг азобини тотинг», дейилур» (18-20-оятлар).

Ушбу ояти карималарда фосиқлик мўминликка муқобил равишда зикр қилинмоқда. Демак, бу ўринда у кофирликни англатади.

Мунофиқнинг ҳам фосиқ дейилишига қуйидаги оят далилдир:

نَوَّهْنِي وَرَكَعًا مُبْتَلِيًّا صَعَبٌ مِّمُّهُ صَعَبٌ تَأْقِيفَانُ مَلَأُوا نُوقِفَانُ مَلَأُوا
نِي قِفَانُ مَلَأُوا نِي مَعِي سَنَفَ لَلْأَوْسَنَ مَعِي دِيَّأَنُ وَصَبَقِي وَفُورَعَمَلَا نَع
نُوقِسَافَلَا مَه

«Албатта, мунофиқлар - улар фосиқлардир» (Тавба сураси, 67-оят).

Кофирликка етиб бормайдиган, гуноҳ маъносидаги фосиқликка Бақара сурасидаги қуйидаги оят далил бўлади:

هُوَ بُتُّكَافِئِمْسُ مَلَجًا لِيْلِي نِي دِي مَتَنِي أَدَتِ إِذِ أُوْنَمَآ نِي دِي أَيْ أَي
هُمَّ لَعَامُكَ بُتُّكَافِي نِي أَتُكَافِي الْوَلَدُ لَابُتُكَافِي مَكْنِي بُّتُّكَافِي لَو
سَخْبِي الْوَعْبَرَةَ لَلْأَقْتِي لَو قَحْلَ الْعَيْلِ دِي لَلْمُجَلِّ وَبُتُّكَافِي لَفُ الْعَلَلِ
الْوَافِي غَضُ وَأَهْفَسُ قَحْلَ الْعَيْلِ دِي لَلْأَقْتِي نِي إِفْأَيْ شِ هُنْم
نِي دِي دِي هَشْ أُوْدِي شَتُّسْ أُو لَدُغْلَابُ الْعَيْلِ وَ لَلْمُجَلِّ وَ هُ لَمِي نِي أَعْيِطْتَسِي
أَدَشَلَا نِي نُوْصَرَتِ نِي مَنَاتِ أُرْمُ أُو لُجَرَفِ نِي لُجَرِ أُنُوكِي مَلْ نِي إِفْ مُكَلْ جَر
الْوَ أُوْدِ أَم إِذِ أَدَشَلَا بِي الْوَلَدِ أَلْ أَمُ دِي إِكْتَفِ أَمُ دِي إِكْتَفِ لَصَتِ نِي
الْوَ دِنِ طَسْقُ أُمُ لَدِ لَو لَجَّ لِي أَرِي بَكَ وَ أَرِي غَضُ هُوْ بُتُّكَافِي نِي أُوْمُ أَسَتِ
أَهْنُورِي دِي عَرَضَاحَ عَرَجَتِ نُوْكَتِ نِي أَلْ أُوْبَاتَرَتِ أَلْ أِي نُوْدَا وَ دَاهَشَلَلْ مُوْقُ أُو
الْوَ مُتَغِي أَبَتِ إِذِ أُوْدِي شَأْ أُو بُتُّكَافِي أَلْ أُوْحُجُ مَكْنِي لَعِ سِي لَفِ مَكْنِي بِي
الْوَ أُوْقَاتِ أُو مُكَبُّ قُوسُفِ هُنْ إِفْ أُو لَعَفَتِ نِي أُو دِي هَشْ أَلْ وَ بُتُّكَافِي رَاضِي
مِي لَعِ عَيْ شَلُّ كَبُّ الْعَلَلِ أُو الْعَلَلِ أُمُ كَمَلْ لَعِي وَ

«Олди-сотди қилганингизда гувоҳ келтиринг ва ёзувчи ҳам, гувоҳ ҳам зарар тортмасин. Агар (аксини) қилсангиз, албатта, бу фосиқлигингиздир. Аллоҳга тақво қилинг. Ва Аллоҳ сизга илм берадир. Аллоҳ ҳар бир нарсани ўта билувчидир» (282-оят).

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُكَلِّمُوْا الَّذِيْنَ يَدُوْنُكُم مِّنْ دُوْنِ الْاِيْمَانِ يَخْفُوْنَ عَلٰىكُمْ الْاَلْبَابُ ۗ لَئِيْذَا كُنْتُمْ مَعَهُمْ حٰوَرْتُمْهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ فَسَبُّهُمْ يُكْفِرُ ۗ وَلَئِيْذَا كُنْتُمْ مَعَهُمْ فَلَا تَسْأَلُوْهُنَّ عَمَّا كَتَبْنَآ عَلَيْهِمُ الْغِيۡبَ ۗ سَبُّهُمْ يُكْفِرُ ۗ وَلَئِيْذَا كُنْتُمْ مَعَهُمْ فَلَا تَسْأَلُوْهُنَّ عَمَّا كَتَبْنَآ عَلَيْهِمُ الْغِيۡبَ ۗ سَبُّهُمْ يُكْفِرُ ۗ وَلَئِيْذَا كُنْتُمْ مَعَهُمْ فَلَا تَسْأَلُوْهُنَّ عَمَّا كَتَبْنَآ عَلَيْهِمُ الْغِيۡبَ ۗ سَبُّهُمْ يُكْفِرُ ۗ

Абдуллоҳ ибн Масъуд розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Мусулмонни сўкиш фосиқлик ва у билан уруш қилиш кофирликдир», дедилар».

Икки шайх ривоят қилишган.

Ўтган уламолардан Зажжож раҳматуллоҳи алайҳи: «Бадгумонлик яхши кишилар ҳақида ёмон гумон қилишдир. Аммо фисқ аҳли бўлса, ундан нима фосиқлик зоҳир бўлган бўлса, шуни гумон қилишга ҳаққимиз бор», деган.

Маълумки, фосиқлик катта гуноҳ ҳисобланади. Шариат кўрсатган чегарадан чиқиб, гуноҳ ишларни қилувчилар фисқ ҳисобланади. Фисқ диндан чиқишнинг бошланиши бўлиб, тавба қилмасдан, ўша гуноҳни давом эттирганлар диндан чиқади.

Шунинг учун ҳам ҳадиси шарифда: **«Мусулмонни сўкиш фосиқлик ва у билан уруш қилиш кофирликдир»**, дейилмоқда. Чунки фисқ куфрга олиб борганидек, сўкиш ҳам урушга олиб боради.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди